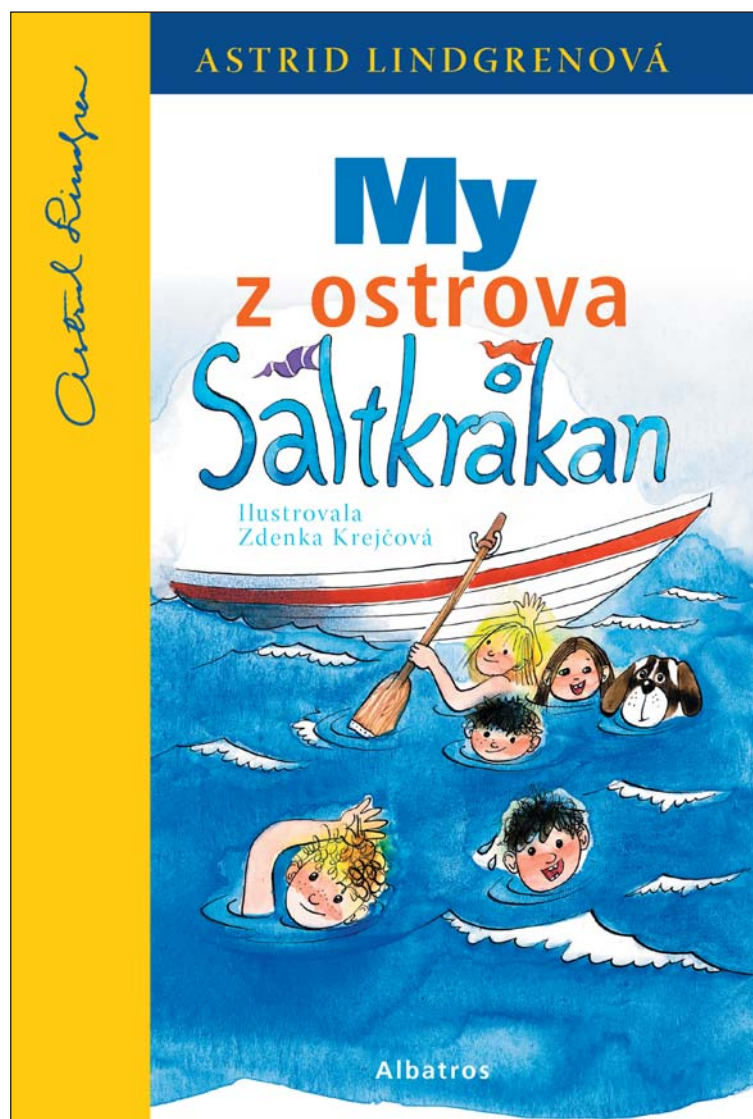

Pracovní listy

pro 4. a 5. ročník základní školy

Bezplatný metodický materiál pro podporu čtenářské gramotnosti žáků základních škol. Všechna práva vyhrazena. Určeno pro využití při výuce. Bez předchozího písemného souhlasu Klubu mladých čtenářů Albatros je zakázána další publikace nebo úprava materiálu nebo jakékoli jeho části. V pracovních listech byly použity ilustrace Zdenky Krejčové.

Vážení kolegové,

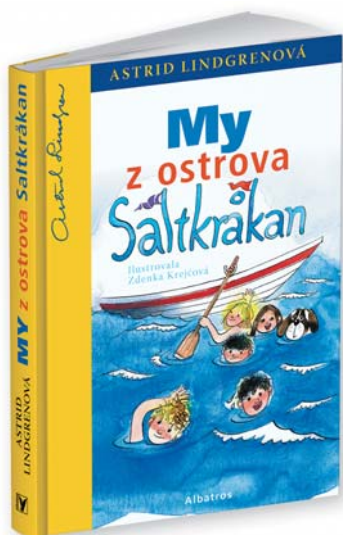
následující soubor pracovních listů je určen pro žáky 4.–5. ročníku základních škol.

Tyto pracovní listy pro vás připravila Mgr. Kateřina Grünwaldová.

Kapitoly v této knize jsou dosti dlouhé. Některé úkoly se tedy týkají celé kapitoly, takové doporučujeme použít jako ověřovací poté, co děti četly text samy jako např. domácí úkol. Jiné jsou věnovány vždy částem kapitoly, ty se dají stihnout v rozumném časovém úseku v rámci vyučovacích hodin. Jejich použití pro domácí práci samozřejmě nevylučujeme.

Jednotlivé úkoly mají za cíl:

- ★ rozvoj čtenářské gramotnosti
- ★ rozvoj schopnosti porozumění textu
- ★ rozvoj schopnosti práce s textem
- ★ podporu sociálních a komunikačních dovedností
- ★ rozvoj empatie
- ★ porovnávání prožitků literárních hrdinů s vlastními zkušenostmi
- ★ podporu kritického myšlení
- ★ podporu orientace v textu
- ★ rozvoj schopnosti vyhledávat, třídit a používat informace
- ★ utváření vztahu k mateřskému jazyku a literatuře
- ★ rozvoj kreativity
- ★ práci s ilustrací
- ★ čtení s předvídáním

Pracovní listy lze využít pro samostatnou či skupinovou práci dětí. Pokud mají úkoly jednoznačné řešení, najdete je v souboru řešení.

Klub mladých čtenářů Albatros již 55 let spolupracuje se základními a mateřskými školami v České republice na rozvíjení čtenářské gramotnosti dětí. Pro školy připravujeme pravidelné nabídky dětských knih za zvýhodněné ceny, metodické materiály k vybraným knihám a také řadu soutěží a literárních besed pro děti. Více informací o možnostech spolupráce škol s klubem mladých čtenářů Albatros najdete na www.kmc.cz.

Úvod před začátkem čtení knihy

Prohlédni si novou knížku ze všech stran.

V názvu knihy je písmeno, které v naší abecedě nemáme.

Napiš ho sem: _____

Knihu napsala dosti známá spisovatelka Astrid Lindgrenová. Jaké byla národnosti? A z jakého jazyka se tedy v názvu vzalo to zvláštní å?

(Nápověda – podívej se do tiráže – to jsou taková mrňavá písmenka o tom, kdy a kdo a jak knihu vydal, která najdeš na začátku nebo na konci knihy, mimo hlavní text příběhu.)

Proč je na knize mnohokrát napsáno Astrid Lindgrenová, ale její podpis na žluté části obálky je jen Astrid Lindgren?

Astrid Lindgrenová napsala velké množství knih. Spoj názvy některých z nich:

Bratři

dcera loupežníka

Děti

Dlouhá punčocha

Karkulín

Lví srdce

Pipi

z Bullerbynu

Ronja,

ze střechy

Jméno

Četl/a jsi některou z nich? Jak se ti líbila?

Viděl/a jsi film natočený podle některé z knížek? Co se ti na něm líbilo?

Prolistuj si knihu a prohlédni ilustrace. Která ilustrace tě zaujala? Zkus vymyslet, co na ní je. Napiš k ní krátký příběh:

Píši příběh k obrázku na straně _____

1 – Jednoho dne v červnu

Spoj jméno s člověkem, zvířetem či věcí, které označuje. Jména lidí podtrhej zeleně, jména zvířat podtrhej modře. Ostatní jména nech bez podtržení.

Saltkråkan	Devatenáctiletá dcera pana Melkera
Saltkråkan 1	Dům pronajatý na léto
Stockholm	Hlavní město Švédska
Melker	Ochočený havran
Malin	Ostrov
Johan	Parník
Niklas	Sedmiletá holka z ostrova Saltkråkan
Pelle	Sedmiletý syn pana Melkera
Hoppiland – Kalle	Stinin dědeček, bydlí na Saltkråkanu
Snickargården	Obchodník a Tjorvenin tatínek
Stina	Syn pana Melkera
Děda Söderman	Syn pana Melkera
Tjorven	Tatínek
Bocman	Tjorvenin bernardýn
Nisse Grankvist	Vnučka dědy Södermana

2 – Snickargården str. 20–24

Napiš za tvrzení ANO, NE, podle toho, zda jsou, či nejsou pravdivá.

Nikdo z rodiny nikdy nezapomene na první večer ve Snickargårdenu. _____

Sporák v hlavní místnosti byl zrezivělý, protože ho vyrobili před sto lety. _____

Pelle je otrávený, že má žít mezi veteší. _____

Tatínek Melker jen tak plácá, ale chce, aby se tomu říkalo básnění. _____

Tatínek Melker rozhodl, že ve sporáku zatopí ženy a děti. _____

Malin miluje roztomilé žabičky v pitné vodě. _____

Tatínek Melker zaplatil za žáby ve studni extra příplatek, ale protože jich je tam hodně, dostal je dost lacino. _____

3 – Snickargården str. 24–29

Kdo to říká? Napiš za výrok jméno toho, kdo jej vyslovil. U věty, která ti připadá nejlegračnější, udělej smajlík.

Možná, že máte v komíně sůvu! _____

Vypadáš jako kanibal. _____

Jsem úplně čerstvě vyuzený uzenáč. _____

Je to tu jak zoologická zahrada se sůvami v komíně, žábami ve studni a obrovskými psy v kuchyni.

Johane, jdi se podívat, jestli nám v ložnici neleží nějaký los! _____

Drž se pohrabáče, strýčku Melkere! _____

4 – Snickargården str. 29–36

Seřaď události tak, jak šly za sebou. Za každou větu napiš čísla od jedné do sedmi.

Všichni lítostivě zírali na sporák, který se nechtěl chovat tak, jak měl. ____

Kape přímo do Niklasovy postele, a tak kluci postel přestěhují a pod díru dají kbelík. ____

Marta s Tjorven a Bocmanem odešli domů. ____

Melkersonovi seděli okolo kuchyňského stolu a prožívali chvíli hluboké a vřelé domácí pohody. V kamnech hučel oheň a venku šuměl déšť. ____

Pelle už spí a Johan s Niklasem ve své podkrovní světničce zjistí, že Freddy a Teddy jsou holky. ____

Přišla báječná Marta Grankvistová, přinesla guláš a zprovoznila kamna. ____

Malin si píše deník a táta Melker přednáší básničky až do rána. ____

5 – Vesluj, vesluj až k Rybí skále

V této kapitole se po úvodu z Malinina deníku proplétají dva příběhy – jeden popisuje to, co zažívala Tjorven, druhý sleduje Teddy, Freddy, Johana a Niklase s Bocmanem. Události, které prožila Tjorven, podtrhej oranžově. To, co prožívala Teddy, podtrhej modře.

Vzbudila se před pátou a počkala na kluky u jejich pramice.

Vzbudila se v šest a okamžitě se rozčilila.

Křičela radostí nad rybářským úlovkem.

Pohádala se s rodiči.

Hodinu seděla v loďce.

Svěřila se kamarádům, že mívá úplně jiné myšlenky jako Teodora.

Rozhodla se, že půjde dělat dědovi Södermanovi pomocnici v domácnosti.

Rozbila několik talířů při mytí nádobí.

Zjistila, že jim odplula špatně přivázaná loď.

Nedopatřením „umyla“ kočku Matyldu.

Měla na hlavě havrana.

Vykoupala se v bláznivě ledové vodě.

Opékala si tresku nad táborákem.

Ocitla se v zajetí chuchvalců valící se mlhy.

6 – Ztraceni v mlze str. 56–62

Na těchto stránkách jsme se hodně dozvěděli o povaze tatínka Melkera. Dobře si prostuduj následující výroky. Pokud myslíš, že je to pravda, najdi v textu jeden příklad Melkerova jednání, který to potvrzuje, a napiš ho. Pokud si myslíš, že to pravda není, napiš „NESOUHLASÍM“.

Melker je velmi nešikovný.

Melker je velice zručný.

Melker je trochu zbrklý.

Melker je, pokud jde o jeho osobu, silný, statečný a nebojácný.

Melker je slabý a směšně dětinský.

Melker absolutně miluje své děti a velice se o ně bojí.

Melker má velmi bujnou představivost.

Melker je citlivý.

Porovnej své odpovědi se spolužákem. Pokud jste se někde neshodli, zakroužkujte dané tvrzení.

7 – Ztraceni v mlze str. 62–68

Děti na lodi prožívají chvíle veliké nepohody. Trápí je hlad, sní o jídle a pak se jim podaří najíst se. Zažil/a jsi někdy něco podobného? Měl/a jsi OPRAVDU příšerný hlad? Jaké to bylo? Jaké pak bylo se najíst? Pamatuješ si chuť svého prvního jídla po velkém hladu?

(Pokud jsi nikdy nehladověl/a, zkus na řádky napsat, jestli jsi rád/a, či nerad/a a proč.)

Jestli chceš, zkus nakreslit, jak ses cítil/a, když ses konečně najedl/a.

Jméno

8 – Ztraceni v mlze str. 68–73

Dokonči věty.

Lidé měli rádi Nisseho a Martu, protože _____

Björn Sjöblom má výčitky svědomí, protože _____

Pilulka na uklidnění zůstala trčet v Melkerově nose, ale _____

Johan měl nicnedělání dost a rozhodl se, že _____

Děti zjistily, že několik hodin bezmocně ležely v pramici vzdálení jen

Děti přistály poblíž domu. Ukázalo se, že je to

Jméno

9 – Ztraceni v mlze str. 73–75

Nakresli šťastného tatínka Melkera s pilulkou na uklidnění v nose při uvítání dětí.

10 – A pak byl slunovrat str. 76–86

Při slunovratu se kdekdo namočil. Napiš, jak došlo k tomu, že byly mokré:

Tjorveniny vyšíváné škrobené šaty – _____

Pelleho oblek i s košilí a kravatou – _____

Kristerova košile – _____

Johanova košile a kalhoty – _____

Melkerova košila a kalhoty – _____

11 – A pak byl slunovrat str. 87–91

Mladík Krister dětem rozhodně nepřipadá sympatický. Zkus se vžít do jejich pocitů a napiš dvě věci, které jim podle tebe na něm můžou vadit:

12 – Prožít každý den jako celý život str. 92–99 (...čekaly.)

Vyber nejsprávnější a nejúplnější z nabízených odpovědí. Označ ji.

Na Saltkrākanu se člověk jakživ nedostal do postele včas, protože:

- ☐ se bouřlivě oslavovaly svátky, jako třeba svatojánská noc
- ☐ se ponocovalo při oslavách svatojánské noci, o svátcích a někdy i kvůli bouřce
- ☐ přšelo střechou

Melker vyhodil Pellemu do popelnice hřeben, protože

- ☐ hřeben měl spoustu zubů vylámaných
- ☐ Pelle zásadně nemyl nádobí, když to bylo potřeba
- ☐ je chyba bát se dnů, které teprve přijdou. Člověk se má těšit ze dne, který právě prožívá.

Pelle nabídl vose marmeládu ze svého krajíce, protože

- ☐ člověk přece musí krmit svoje domácí zvířata
- ☐ věděl, že vosy vědí, kdo jim píská a povídá si s nimi
- ☐ chtěl pozorovat, jestli jsou vosy smutné nebo jestli se někdy bojí

Jedna vosa dala Melkerovi žihadlo, protože

- ☐ nevěděla, že je zrovna osmnáctého července
- ☐ se ji Melker pokusil zabít
- ☐ se chtěla pomstít Malin, za to, že je odháněla od marmelády, ale spletla se

Pelle si bere záchrannou vestu a chystá se na výlet na moře, protože

- ☐ nesnáší Melkerovy kuličky z mletého masa
- ☐ si chce být jistý, že mezi Kristerem a Malin proběhne vše tak, jak má
- ☐ Krister má všechny děti v lásce

13 – Prožít každý den jako celý život str. 99 (A Melker...) – 102

Seřaď události tak, jak šly za sebou. Jednotlivé věty očíslej od jedné do osmi.

- _____ Melker si vymyslel výborný plán, jak přivést vodu ze studny až do kuchyně.
- _____ Tjorven křičela a rámusila ze všech sil, že už to stačí, ale Melker ji neslyšel a pořád lil další a další vodu.
- _____ Melker lil do koryta další a další vědra vody, protože usoudil, že protékající koryto se tím zatáhne.
- _____ Melker do koryta vylil první vědro vody. Fungovalo to.
- _____ Jako na zavolanou přišla Tjorven a přislíbila pomoc.
- _____ Chtěl své dílo vyzkoušet, ale neměl sud, jen kbelík.
- _____ Byla to sice namáhavá práce, ale Melker ji dokončil podle svých představ.
- _____ Když se konečně Melker na chvíli zastavil, bylo už v kuchyni vody až po práh.

14 – Prožít každý den jako celý život str. 102–115

Co kdo cítí, o čem přemýšlí? Napiš za tvrzení ANO, NE, podle toho, zda jsou, či nejsou pravdivá.

Malin moc ráda poslouchá, jak Krister zajímavě vypráví. _____

Pelle má radost, že jeho sestra nechce jet na týden s Kristerem na Åland. _____

Krister si upřímně a doopravdy myslí, že je skvělé mít bratry, co neustále poslouchají. _____

Malin si myslí, že tento krásný den by byl vlastně mnohem krásnější bez Kristerovy přítomnosti. _____

Melker si myslí, že patlání masových kuliček je zbytečnost, když hned u lávky plave jídlo. _____

Melker přišel na to, že ho jeho synové s tím největším okounem vlastně ošidili, a má z toho radost. _____

Melker přemýšlel o tom, že se měl možná stát operním pěvcem, či dokonce kuchařem. _____

Melker cítil hroznou zlost, když přerazil kroketovou pálkou své koryto. _____

Malin doufá, že se s Kristerem už neuvidí. _____

Jméno

15 – Prožít každý den jako celý život str. 115–117

Tatínkovi Melkerovi se jeho jídlo vůbec nepodařilo. Byl hodně nešťastný, ale děti ho utěšily, sousedé pozvali na dobré jídlo a i on sám sobě nakonec odpustil. Taky jsi někdy měl/a pocit, že jsi všechno pokazil/a? Co ti pomohlo? A bylo těžké si odpustit?

16 – Zvířátko pro Pelleho str. 118–119

Tatínek Melker přemýšlí o svých dětech. Jaké jsou? Vyber z nabídky a ke každému napiš čtyři vlastnosti z nabídnutých:

Světlé vlasy, tmavé vlasy, moudrost, krása, vřelost, zdravý rozum, nejdůvtipnější, nejbohatší fantazie, největší neposeda, klidný, tichý, praktický, nejveselejší, nejvyrovnanější, citlivý, schopný radovat se z podivných věcí, badatel, nezměrná láska ke zvířatům

Malin

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Johan

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Niklas

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Pelle

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Jméno

Které z těchto vlastností bys přisoudil/a sobě? Jestli ti vadí ta NEJ, můžeš použít přídavné jméno i bez nich (třeba bohatá fantazie).

Já

1.

2.

3.

4.

17 – Zvírátko pro Pelleho str. 120–124

Proč? Odpověz na otázky.

Proč Tjorven určitě nechce být salátkou?

Proč Pelle nemá na háčku žížalu?

Proč se vlastně děvčata hádají?

18 – Zvířátko pro Pelleho str. 125–127

Kde zrovna jsou? Spoj osoby s místem, kde na konci této části kapitoly právě jsou:

Melker

Malin

- Na cestě ke starému vraku u Stračího výběžku

Niklas

- Na cestě pro mléko a na zmrzlinu

Johan

- Na půli cesty do obchodu

Pelle

- Sedí v kuchyňské komoře

Tjorven

- U okna do kuchyňské komory

Stina

19 – Zvířátko pro Pelleho str. 127 - 141

Ilustrátorka si vybrala pro svůj obrázek scénu, kdy Bocman veze loď.

Kterou chvíli by sis vybral/a ty? Ilustruj ji a napiš pod ilustraci větu, kterou zobrazuješ, jako to někdy v knihách bývá.

20 – Na létu je podivné, že tak rychle uplyne str. 142–149 (...Nemohli ho vůbec poznat.)

Zkus to říct jinak. K vybraným větám zkus vymyslet takové, abys v nich použil/a jiná slova, ale smysl a význam zůstal stejný.

Ten dort je tak ďábelsky při Severu dobřej, až se mi dělaj boule za ušima.

Nemůže nechat Snickargården stát ladem.

Na ostrovech až na samém konci ostrovního světa bydlela jen hrstka lidí.

Vyhlíželi clonou sněhových vloček a zimním soumrakem svůj ostrov.

21 – Na létu je podivné, že tak rychle uplyne str. 149 (Jenže...) – 152

Zakroužkuj všechny osoby a zvířata, se kterými se Melkersonovi setkali na Saltkråkanu v den, kdy tam přijeli.

Björn	Bocman	Děda Söderman
Freddy	Jansson	Jocke
Knutt Österman	Krister	Nisse Grankvist
Olaf Olaffson	Rulle	Stina
Teddy	Tjorven	

22 – Na létu je podivné, že tak rychle uplyne str. 152–162

Která část textu se ti nejvíc líbila? Proč?

23 – Jděte už do háje se všemi začarovanými princí str. 163–171

Komu jsou určeny tyto věty? (Pozor, neptáme se, kdo je říká, ale kdo je má slyšet!)

„Ty jsi můj milovanej chlupáč!“ _____

„Hádej, kdo byl ještě zakletej?“ _____

„Hádej, kdo slítnul do moře?“ _____

„Neumíš s tím pořádně trhnout!“ _____

„Proč chceš, aby byl Bůh u králičí klece?“ _____

„Sem se schováš, až bude pršet nebo až bude zima.“ _____

„To je dobře, žes ho chytila.“ _____

„Jděte už do háje se všema začarovanejma princema!“ _____

„Určitě nechce, aby se Malin někdy oženila, protože nemá žádnou maminku.“

24 – Jděte už do háje se všemi začarovanými princí str. 171–175

Podtrhni vždy tu odpověď, která je správná.

Niklas a Johan si šli docela brzy lehnout, protože

- je nebavilo pořád se jen dívat, jak táta rozebírá lodní motor
- je táta chtěl odnaučit trucovat
- je táta pořád obviňoval, že mu polykají šroubky

Malin

- je smutná, že se Björn zasnoubil s dívkou ze Zaječí skály
- má radost, že se Björn zasnoubil s dívkou ze Zaječí skály
- čeká na začarovaného prince, aby nemusela *chodit úplně neoženěná*.

Motor stačil vodou ohodit všechny stěny, kuchyňskou podlahu, a hlavně Melkera, protože

- už měl tu správnou rychlost
- bylo v momentě potřeba umýt celou kuchyň
- Melker ho spravil svýma vlastníma šikovnýma rukama

Niklas seděl na posteli a celý se klepal, protože

- mu přímo do obličeje skočila chlupatá noční můra
- kdosi v podkrovním pokojíku divoce zavřísknul
- na něj skočil Pelleho králík

Jméno

24 – Jděte už do háje se všemi začarovanými princí str. 175–184

Které ze zvířat by sis nejraději vybral/a ty?

Psa, havrana, králíka, tuleně nebo jehňátko?

Proč?

Jak by se jmenovalo?

Co byste spolu podnikali?

Máš už nějaké zvíře? Jaké?

Myslíš, že by spolu všechna tvá zvířata dobře vycházela?

Jméno

25 – Najde se pro Malin nevěst? str. 185–186 (do konce)

Už znáš dobře Malin, Stinu a Tjorven. Napiš teď, co si myslíš, že děvčata vymyslí, aby se pro Malin našel opravdový „nevěst“? A co Malin?

[illegible]

Jestli máš chuť, připoj ke svému povídání ilustraci, svoji práci odevzdej a přečti si, jak to bylo podle Astrid Lindgrenové, na stranách 187–194 (až do konce stránky).

26 – Najde se pro Malin nevěst? str. 195 – str. 205 (...aniž by je považoval za něco zvláštního.)

Seřaď události tak, jak šly za sebou. Očísluj je od jedné do osmi.

Petter v obchodě objevil ochočeného Mojžíše a chtěl by ho koupit pro svoji zoologickou instituci. ____

Děti naložily do žebříňáčku tuleně i s jeho bedýnkou a sledi a kolem Vestermanova statku a pastviny dorazily do chýše v Mrtvém zálivu. ____

Děti si hrály mezi chýšemi a Stina vylezla do strážního koše rozpadlého škuneru. ____

Pelle Stinu zachránil, pomohl jí slézt dolů. ____

Pelle vymyslel, že tuleně před Vestermanem ukryjí do Mrtvého zálivu. ____

Tjorven je nad tou nespravedlností zoufalá a se Stinou běží za Pellem. ____

Vesterman zjistil, že by šlo za tuleně získat nějaké peníze, a tak začal tvrdit, že tuleň je jeho. ____

Všechny děti doma odpověděly, že nedělaly nic zvláštního. ____

27 – Najde se pro Malin nevěst? str. 205 (Pelle uviděl, ...) – 212

Napiš za tvrzení ANO, NE, podle toho, zda jsou, či nejsou pravdivá.

Pelle je nadšený, že mají k večeři rozmrazený špenát. _____

Malin by nezůstala doma ani kvůli Pellemu, i když ho má moc ráda. _____

Stina a Tjorven mají na Pettera vztek, protože si myslí, že kvůli němu teď musí Mojžíš být schovaný v Mrtvém zálivu. _____

Pelle dostal pusu od Stiny a od Tjorven, ale zpátky v žábu se neproměnil. _____

Tjorven se doma rodině svěřila s tím, že schovali tuleně do chýše v Mrtvém zálivu. _____

Petter a Malin se mají rádi. _____

Jocke utekl. _____

28 – Radost a žalost chodí ruku v ruce... str. 213–219

Všichni jsou moc moc smutní, Jocke je mrtvý, Tottis potrhaný, vypadá to, že Bocmana bude nutné zastřelit. Co si o tom všem myslíš ty?

Bojíš se o Bocmana?

29 – Radost a žalost chodí ruku v ruce... str. 219–224

Nakresli okamžik, který na tebe nejvíc zapůsobil. Pokud OPRAVDU nerad/a kreslíš, vlastními slovy ho popiš.

30 – Ale ne, Pelle, svět není ostrov bolesti str. 225–232

Proč? Dokonči věty.

Tjorven vůbec nemohla přestat brečet, protože

Tjorven dala Pellemu Mojžíše, protože

Liška nakonec nezemřela, protože

Cora přestala rychle štěkat, protože

Pellemu se moc líbí verše „Kdybych měl křídla z ranních červánků, postavil bych si dům až u samého moře...“, protože

31 – Ale ne, Pelle, svět není ostrov bolesti str. 232–239

Doplňuj chybějící slova. Nabídka: Operace, 200, 167, 80, Vesterman, pětadvacetník, koberce, vodu, lávky, hostům, lodí, jahodiště, puchýře

Aby se už konečně vyřešily problémy s Vestermanem, začala _____
Mojžíš. _____ chtěl, aby mu děti za Mojžíše zaplatily
_____ korun. Sám Vesterman posměšně přispěl _____
. Děti plely _____, nosily _____, odčerpávaly vodu
z _____, dehtovaly _____ a nosily batohy letním
_____. Freddy měla _____, protože celé odpoledne
klepala _____. Když Nisse přepočítal peníze, zjistil, že se vybralo
_____ korun a _____ öřů. I když se Vesterman styděl,
nakonec si vybrané peníze vzal a tuleň byl opravdu Pelleho.

32 – Ale ne, Pelle, svět není ostrov bolesti str. 239–242

Kdo co dostal? Spojuj!

Mojžíš dostal	svobodu.
Pelle dostal	spoustu pus.
Petter dostal	psa Jumjuma.

33 – Jak Tjorven ke třem korunám přišla str. 243–259

Vyber to vyprávění, které nejlépe vystihuje, co se v této kapitole událo. Zřetelně jej označ.

1. Pondělní ráno vypadalo moc krásně. Malin udělala vafle a táta Melker krásně prostřel venku. Přišli kluci, kteří byli ráno na rybách, a přinesli několik okounů. Všichni si povídali, jak je jim na Snickargårdenu krásně. Mezitím přijel pan Mattson s ředitelem Karlsonem a holčičkou Lottou. Ta byla moc krásná a měla pudla, takže se s dětmi docela snadno skamarádila. Její táta se ale bohužel rozhodl, že chce koupit Snickargården. Měl v plánu ho zbourat a na jeho místě postavit nějaký moderní bungalov. Melkersonovi byli strašně moc smutní, protože nemají dost peněz, aby si mohli dům koupit. Počítali s tím, že si ho budou pár let pronajímat, ale tenhle plán je teď v háji. Tjorven bylo nejvíc líto Pelleho. Aby ho utěšila, dala mu tři koruny, které ten den dostala od ředitele Karlsona.
2. Pondělní ráno vypadalo moc krásně. Malin udělala vafle a táta Melker krásně prostřel venku. Přišli kluci, kteří byli ráno na rybách, ale nic nechytili. Všichni si povídali, jak je jim na Snickargårdenu krásně. Mezitím přijel pan Mattson s ředitelem Karlbergem a holčičkou Lottou. Ta byla strašně nafoukaná a ošklivá, protože měla trvalou jako nějaká slečna. Děti z ní byly dost otrávené. Jejímu tátovi se Snickargården vůbec nelíbil, ale zamlouval se mu pozemek. Má v plánu dům zbořit a na jeho místě postavit nějaký moderní bungalov. Zatímco si dům prohlížel, Lotta se vsadila s Tjorven, že její pudl zvítězí nad jejím psem. Jenže kam se její pes hrabal na Bocmana! A tak Tjorven vyhrála korunu. Melkersonovi byli strašně moc smutní, protože nemají dost peněz, aby si mohli dům koupit. Počítali s tím, že si ho budou pár let pronajímat, ale tenhle plán je teď v háji. Tjorven bylo nejvíc líto Pelleho. Aby ho utěšila, dala mu všechny své peníze.
3. Pondělní ráno vypadalo moc krásně. Malin udělala vafle a táta Melker krásně prostřel venku. Přišli kluci, kteří byli ráno na rybách, ale nic nechytili. Všichni si povídali, jak je jim na Snickargårdenu krásně. Mezitím přijel pan Mattson s ředitelem Karlbergem a holčičkou Lottou. Ta byla moc krásná a měla pudla. Bohužel byla taky pěkně nafoukaná, takže děti z ní byly dost otrávené. Jejímu tátovi se Snickargården vůbec nelíbil, ale zamlouval se mu pěkný pozemek, takže se rozhodl, že ho koupí. Zatímco si dům prohlížel, Lotta se vsadila s Tjorven, že její pudl zvítězí nad jejím psem. Jenže kam se její pes hrabal na Bocmana! A tak Tjorven vyhrála korunu. Melkersonovi byli strašně moc smutní, protože nemají dost peněz, aby si mohli dům koupit. Počítali s tím, že si ho budou pár let pronajímat, ale tenhle plán je teď v háji. Tjorven bylo nejvíc líto Pelleho. Aby ho utěšila, dala mu svou korunu od Lotty i ty dvě, které dostala od Karlberga.

34 – Domov až u samého moře str. 260–273 (na konci stránky)

Tuto část budete číst všichni společně. Nekaz si hru a nepředbíhej. Vždy, když pan učitel či paní učitelka řeknou STOP!, zamysli se nad otázkou a odpověz na ni. Vždy, když pan učitel či paní učitelka řeknou HOPLA!, napiš, co se stalo doopravdy.

Stop č. 1 – str. 261 (Ne, to nemůže být pravda.)
Co si myslíš, že se stalo?

Hopla č. 1 – str. 261 (máme tolik, že...)
Co se doopravdy stalo?

Stop č. 2 – str. 264 (kdy hledali Mattsona)
Najde Melker s Johanem a Niklasem pana Mattsona včas?

Hopla č. 2 – str. 266 (za paní Sjöblomovou.)
Stihli to, nebo nestihli?

Stop č. 3 – str. 266 (Máme tu snad sedět tak dlouho, až umřem hlady?)
Co Pelle a Tjorven udělají?

Jméno

Hopla č. 3 – str. 269 (na konci stránky)
Co Pelle a Tjorven udělali?

Stop č. 4 – str. 269 (na konci stránky)
Myslíš, že se Pellemu podaří koupit od tety Sjöblomové Snickargården?

Hopla č. 4 – str. 273 (na konci stránky)
Tak jak to Pelle s paní Sjöblomovou zařídili?

35 – Domov až u samého moře str. 274–276

Proč se Snickargården jmenuje Snickargården?

Proč se tatínek Melker zajímal o to, zda byl postaven v roce 1907, nebo 1908?

Jméno

36 – Rozloučení s knihou

Líbila se ti kniha, nebo ne? Proč?

Která postava z knížky tě nejvíc oslovila? Jaké jsou její vlastnosti?

Měl/a jsi někdy při čtení slzy na krajíčku, nebo jsi dokonce opravdu plakal/a? Kdy?

Smál/a ses někdy při čtení? Kdy?

Myslíš, že ostrov Saltkråkan skutečně existuje? Jaký je? (Pokud myslíš, že neexistuje, na druhou otázku neodpovídej.)

Vrtá ti poslední otázka hlavou? Podívej se na mapy.cz. A pozor! Saltkråkan se jmenuje spousta míst – školky, kavárna, ... možná opravdu i ostrov???

Řešení:

1 – Jednoho dne v červnu

Spoj jméno s člověkem, zvířetem či věcí, které označuje. Jména lidí podtrhej zeleně, jména zvířat podtrhej modře. Ostatní jména nech bez podtržení.

Saltkråkan	Devatenáctiletá dcera pana Melkera
Saltkråkan 1	Dům pronajatý na léto
Stockholm	Hlavní město Švédska
Melker	Ochočený havran
Malin	Ostrov
Johan	Parník
Niklas	Sedmiletá holka z ostrova Saltkråkan
Pelle	Sedmiletý syn pana Melkera
Hoppiland – Kalle	Stinin dědeček, bydlí na Saltkråkanu
Snickargården	Obchodník a Tjorvenin tatínek
Stina	Syn pana Melkera
Děda Söderman	Syn pana Melkera
Tjorven	Tatínek
Bocman	Tjorvenin bernardýn
Nisse Grankvist	Vnučka dědy Södermana

2 – Snickargården str. 20–24

Napiš za tvrzení ANO, NE, podle toho, zda jsou, či nejsou pravdivá.

Nikdo z rodiny nikdy nezapomene na první večer ve Snickargårdenu. ANO

Sporák v hlavní místnosti byl zrezivělý, protože ho vyrobili před sto lety. NE

Pelle je otrávený, že má žít mezi veteši. NE

Tatínek Melker jen tak plácá, ale chce, aby se tomu říkalo básnění. ANO

Tatínek Melker rozhodl, že ve sporáku zatopí ženy a děti. NE

Malin miluje roztomilé žabičky v pitné vodě. NE

Tatínek Melker zaplatil za žáby ve studni extra příplatek, ale protože jich je tam hodně, dostal je dost lacino. NE

3 – Snickargården str. 24–29

Kdo to říká? Napiš za výrok jméno toho, kdo jej vyslovil. U věty, která ti připadá nejlegračnější, udělej smajlík.

Možná, že máte v komíně sůvu! TJORVEN

Vypadáš jako kanibal. TJORVEN

Jsem úplně čerstvě vyuzený uzeneček. TÁTA MELKER

Je to tu jak zoologická zahrada se sůvami v komíně, žábami ve studni a obrovskými psy v kuchyni. Johane, jdi se podívat, jestli nám v ložnici neleží nějaký los! TÁTA MELKER

Drž se pohrabáče, strýčku Melkere! TJORVEN

4 – Snickargården str. 29–36

Seřaď události tak, jak šly za sebou. Za každou větu napiš čísla od jedné do sedmi

Všichni lítostivě zírali na sporák, který se nechtěl chovat tak, jak měl. 1

Přišla báječná Marta Grankvistová, přinesla guláš a zprovoznila kamna. 2

Marta s Tjorven a Bocmanem odešli domů. 3

Melkersonovi seděli okolo kuchyňského stolu a prožívali chvíli hluboké a vřelé domácí pohody. V kamnech hučel oheň a venku šuměl déšť. 4

Pelle už spí a Johan s Niklasem ve své podkrovní světničce zjistí, že Freddy a Teddy jsou holky. 5

Kape přímo do Niklasovy postele, a tak kluci postel přestěhují a pod díru dají kbelík. 6

Malin si píše deník a táta Melker přednáší básničky až do rána. 7

5 – Vesluj, vesluj až k Rybí skále

V této kapitole se po úvodu z Malinina deníku proplétají dva příběhy – jeden popisuje to, co zažívala Tjorven, druhý sleduje Teddy, Freddy, Johana a Niklase s Bocmanem. Události, které prožila Tjorven, podtrhej oranžově. To, co prožívala Teddy, podtrhej modře.

Vzbudila se před pátou a počkala na kluky u jejich pramice.

Vzbudila se v šest a okamžitě se rozčílila.

Křičela radostí nad rybářským úlovkem.

Pohádala se s rodiči.

Hodinu seděla v loďce.

Svěřila se kamarádům, že mívá úplně jiné myšlenky jako Teodora.

Rozhodla se, že půjde dělat dědovi Södermanovi pomocnici v domácnosti.

Rozbila několik talířů při mytí nádobí.

Zjistila, že jim odplula špatně přivázaná loď.

Nedopatřením „umyla“ kočku Matyldu.

Měla na hlavě havrana.

Vykoupala se v bláznivě ledové vodě.

Opékala si tresku nad táborákem.

Ocitla se v zajetí chuchvalců valící se mlhy.

6 – Ztraceni v mlze str. 56–62

Na těchto stránkách jsme se hodně dozvěděli o povaze tatínka Melkera. Dobře si prostuduj následující výroky. Pokud myslíš, že je to pravda, najdi v textu jeden příklad Melkerova jednání, který to potvrzuje, a napiš ho. Pokud si myslíš, že to pravda není, napiš „NESOUHLASÍM“.

Melker je velmi nešikovný.

Říká to Malin, katastrofa s natíráním, ev. Lze zmínit příhody z předchozích kapitol – např. zapalování **sporáku**,...

Melker je velice zručný.

NESOUHLASÍM.

Melker je trochu zbrklý.

Hned chce porážet jabloň, několikrát běží do obchodu, chce volat pobřežní hlídku,...

Melker je, pokud jde o jeho osobu, silný, statečný a nebojácný.

Tvrdí to Malin.

Melker je slabý a směšně dětinský.

Malin tvrdí, že to není pravda, nicméně některé jeho jednání v této kapitole tak může působit. Pravděpodobně kontroverzní výrok, na němž se děti nemusejí shodnout.

Melker absolutně miluje své děti a velice se o ně bojí.

Myslí na ně, neustále kontroluje, kdy se vrátí domů, má slzy na krajíčku, snaží se mluvit hezky i na Pelleho a Malin, ...

Melker má velmi bujnou představivost.

Představuje si potopené děti smetené obrovskou vlnou,...

Melker je citlivý.

Když jej Pelle obejmě, rozpláče se.

Porovnej své odpovědi se spolužákem. Pokud jste se někde neshodli, zakroužkujte dané tvrzení.

8 – Ztraceni v mlze str. 68 - 73

Dokonči věty.

Lidé měli rádi Nisseho a Martu, protože **byli veselí a poctiví a rádi pomáhali druhým.**

Björn Sjöblom má výčitky svědomí, protože **se nepostaral o děti na ostrově.**

Pilulka na uklidnění zůstala třet v Melkerově nose, ale **Melkera neuklidnila.**

Johan měl nicnedělaní dost a rozhodl se, že **dovesluje k nejbližší lávce.**

Děti zjistily, že několik hodin bezmocně ležely v pramici vzdálení jen **pět úderů vesel od břehu.**

Děti přistály poblíž domu. Ukázalo se, že je to škola.

10 – A pak byl slunovrat str. 76 - 86

Při slunovratu se někdo namočil. Napiš, jak došlo k tomu, že byly mokré:

Tjorveniny vyšívané škrobené šaty – **Tjorven a Pelle se vyhecovali a cákali na sebe vodu.**

Pelleho oblek i s košilí a kravatou – **Tjorven a Pelle se vyhecovali a cákali na sebe vodu.**

Kristerova košile – **Krister ukoloulz** při závodu s vejci a rozmázl si vajíčko na košili. Malin ji pak vyprala.

Johanova košile a kalhoty – **Johan skočil do moře, protože si myslel, že se Krister topí.**

Melkerova košile a kalhoty – **Melker skočil do moře, protože si myslel, že se Johan topí.**

12 – Prožít každý den jako celý život str. 92 – 99 (..čekaly.)

Vyber nejsprávnější a nejuplněnější z nabízených odpovědí. Označ ji.

Na Saltkrákanu se člověk jakživ nedostal do postele včas, protože:

- se bouřlivě oslavovaly svátky, jako třeba svatojánská noc
- se ponocovalo při oslavách svatojánské noci, o svátcích a někdy i kvůli bouři
- přšelo střechem

Melker vyhodil Pellemu do popelnice hřeben, protože

- hřeben měl spoustu zubů vylámaných
- Pelle zásadně nemyl nádobí, když to bylo potřeba
- je chyba bát se dnů, které teprve přijdou. Člověk se má těšit ze dne, který právě prožívá.

Pelle nabídl vose marmeládu ze svého krajíce, protože

- člověk přece musí krmít svoje domácí zvířata
- věděl, že vosy vědí, kdo jim píská a povídá si s nimi
- chtěl pozorovat, jestli jsou vosy smutné nebo jestli se někdy bojí

Jedna vosa dala Melkerovi žihadlo, protože

- nevěděla, že je zrovna osmnáctého července
- se ji Melker pokusil zabít
- se chtěla pomstít Malin, za to, že je odháněla od marmelády, ale spletla se

Pelle si bere záchrannou vestu a chystá se na výlet na moře, protože

- nesnáší Melkerovy kuličky z mletého masa
- si chce být jistý, že mezi Kristerem a Malin proběhne vše tak, jak má
- Krister má všechny děti v lásce

13 – Prožít každý den jako celý život str. 99 (A Melker...) – 102

Seřaď události tak, jak šly za sebou. Jednotlivé věty očísľuj od jedné do osmi.

Melker si vymyslel výborný plán, jak přivést vodu ze studny až do kuchyně. 1

Tjorven křičela a rámusila ze všech sil, že už to stačí, ale Melker ji neslyšel a pořád lil další a další vodu. 7

Melker lil do koryta další a další vědra vody, protože usoudil, že protékající koryto se tím zatáhne. 6

Melker do koryta vylil první vědro vody. Fungovalo to. 5

Jako na zavalanou přišla Tjorven a přislíbila pomoc. 4

Chtěl své dílo vyzkoušet, ale neměl sud, jen kbelík. 3

Byla to sice namáhavá práce, ale Melker ji dokončil podle svých představ. 2

Když se konečně Melker na chvíli zastavil, bylo už v kuchyni vody až po práh. 8

14 – Prožít každý den jako celý život str. 102–115

Co kdo cítí, o čem přemýšlí? Napiš za tvrzení ANO, NE, podle toho, zda jsou, či nejsou pravdivá.

Malin moc ráda poslouchá, jak Krister zajímavě vypráví. NE

Pelle má radost, že jeho sestra nechce jet na týden s Kristerem na Åland. ANO

Krister si upřímně a doopravdy myslí, že je skvělé mít bratry, co neustále poslouchají. NE

Malin si myslí, že tento krásný den by byl vlastně mnohem krásnější bez Kristerovy přítomnosti. ANO

Melker si myslí, že patlání masových kuliček je zbytečnost, když hned u lávky plave jídlo. ANO

Melker přišel na to, že ho jeho synové s tím největším okounem vlastně ošidili, a má z toho radost. ANO

Melker přemýšlel o tom, že se měl možná stát operním pěvcem, či dokonce kuchařem. NE

Melker cítil hroznou zlost, když přerazil kroketovou pálkou své koryto. ANO

Malin doufá, že se s Kristerem už neuvidí. ANO

16 – Zvírátko pro Pelleho str. 118–119

Tatínek Melker přemýšlí o svých dětech. Jaké jsou? Vyber z nabídky a ke každému napiš čtyři vlastnosti z nabídnutých:

Světlé vlasy, tmavé vlasy, moudrost, krása, vřelost, zdravý rozum, nejdůvtipnější, nejbohatší fantazie, největší neposeda, klidný, tichý, praktický, nejveselejší, nejvyrovnanější, citlivý, schopný radovat se z podivných věcí, badatel, nezměrná láska ke zvířatům

Malin – světlé vlasy, moudrost, krása, vřelost, zdravý rozum

Johan – světlé vlasy, nejdůvtipnější, nejbohatší fantazie, největší neposeda

Niklas – tmavé vlasy, klidný, tichý, praktický, nejveselejší, nejvyrovnanější

Pelle – tmavé vlasy, citlivý, schopný radovat se z podivných věcí, badatel, nezměrná láska ke zvířatům

17 – Zvírátko pro Pelleho str. 120–124

Proč? Odpověz na otázky.

Proč Tjorven určité nechce být salátkou?

Protože nechce být ničím, co je spojeno se Stinou. Stinina maminka je salátkou ve Stockholmu.

Proč Pelle nemá na háčku žízalu?

Protože mu je žízaly hrozně moc líto.

Proč se vlastně děvčata hádají?

Protože usilují o přízeň Pelleho, každá chce, aby jí dal přednost.

18 – Zvírátko pro Pelleho str. 125–127

Kde zrovna jsou? Spoj osoby s místem, kde na konci této části kapitoly právě jsou:

Melker	• Na cestě ke starému vraku u Stračího výběžku
Malin	• Na cestě pro mléko a na zmrzlinu
Niklas	• Na půli cesty do obchodu
Johan	• Sedí v kuchyňské komoře
Pelle	• U okna do kuchyňské komory
Tjorven	
Stina	

21 – Na léto je podivné, že tak rychle uplyne str. 149 (Jenže...) – 152

Zakroužkuj všechny osoby a zvířata, se kterými se Melkersonovi setkali na Saltkråkanu v den, kdy tam přijeli.

Björn	Bocman	Děda Söderman
Freddy	Jansson	Jocke
Knutt Österman	Krister	Nisse Grankvist
Olaf Olafsson	Rulle	Stina
Teddy	Tjorven	

23 – Jděte už do háje se všemi začarovanými princí str. 163–171

Komu jsou určeny tyto věty? (Pozor, neptáme se, kdo je říká, ale kdo je má slyšet!)

„Ty jsi můj milovanej chlupáč!“ **Bocman**

„Hádej, kdo byl ještě zakletej?“ **děda Söderman**

„Hádej, kdo slítnul do moře?“ **Stina**

„Neumíš s tím pořádně trhnout!“ **Melker**

„Proč chceš, aby byl Bůh u králičí klece?“ **Melker**

„Sem se schováš, až bude pršet nebo až bude zima.“ **Jocke**

„To je dobře, žes ho chytila.“ **Stina**

„Jděte už do háje se všema začarovanějma princema!“ **Stina a Tjorven**

„Určitě nechce, aby se Malin někdy oženila, protože nemá žádnou maminku.“ **Stina**

24 – Jděte už do háje se všemi začarovanými princí str. 171–175

Podtrhni vždy tu odpověď, která je správná.

Niklas a Johan si šli docela brzy lehnout, protože

- je nebavilo pořád se jen dívat, jak táta rozebírá lodní motor
- je táta chtěl odnaučit trucovat
- je táta pořád obviňoval, že mu polykají šroubky

Malin

- je smutná, že se Björn zasnoubil s dívkou ze Zaječí skály
- má radost, že se Björn zasnoubil s dívkou ze Zaječí skály
- čeká na začarovaného prince, aby nemusela *chodit úplně neoženěná*.

Motor stačil vodou ohodit všechny stěny, kuchyňskou podlahu, a hlavně Melkera, protože

- už měl tu správnou rychlost
- bylo v momentě potřeba umýt celou kuchyň
- Melker ho spravil svými vlastníma šikovnými rukama

Niklas seděl na posteli a celý se klepal, protože

- mu přímo do obličeje skočila chlupatá noční můra
- kdosi v podkrovním pokojíku divoce zavřísknul
- na něj skočil Pelleho králík

26 – Najde se pro Malin nevěst? str. 195 – str. 205 (...aniž by je považoval za něco zvláštního.)

Seřaď události tak, jak šly za sebou. Očísluj je od jedné do osmi.

Petter v obchodě objevil ochočeného Mojžíše a chtěl by ho koupit pro svoji zoologickou instituci. **1**

Děti naložily do žebříňáčku tuleně i s jeho bedýnkou a sledi a kolem Vestermanova statku a pastviny dorazily do chýše v Mrtvém zálivu. **5**

Děti si hrály mezi chýsemi a Stina vylezla do strážního koše rozpadlého škuneru. **6**

Pelle Stinu zachránil, pomohl jí slézt dolů. **7**

Pelle vymyslel, že tuleně před Vestermanem ukryjí do Mrtvého zálivu. **4**

Tjorven je nad tou nespravedlností zoufalá a se Stinou běží za Pellem. **3**

Vesterman zjistil, že by šlo za tuleně získat nějaké peníze, a tak začal tvrdit, že tuleně je jeho. **2**

Všechny děti doma odpověděly, že nedělaly nic zvláštního. **8**

27 – Najde se pro Malin nevěst? str. 205 (Pelle uviděl,...) – 212

Napiš za tvrzení ANO, NE, podle toho, zda jsou, či nejsou pravdivá.

Pelle je nadšený, že mají k večeri rozmrazený špenát. **NE**

Malin by neztála doma ani kvůli Pellemu, i když ho má moc ráda. **ANO**

Stina a Tjorven mají na Pettera vztek, protože si myslí, že kvůli němu teď musí Mojžíš být schovaný v Mrtvém zálivu. **ANO**

Pelle dostal pusu od Stiny a od Tjorven, ale zpátky v žábu se neproměnil. **NE**

Tjorven se doma rodině svěřila s tím, že schovali tuleně do chýše v Mrtvém zálivu. **NE**

Petter a Malin se mají rádi. **ANO**

Jocke utekl. **ANO**

30 – Ale ne, Pelle, svět není ostrov bolesti str. 225–232

Proč? Dokonči věty.

Tjorven vůbec nemohla přestat brečet, protože **byla šťastná, že Bocman je naživu a nevinný.**

Tjorven dala Pellemu Mojžíše, protože **jí bylo strašně líto, že přišel o Jockeho. Taký se chtěla víc věnovat Bocmanovi.**

Liška nakonec nezemřela, protože **odplavala na jiný ostrov a Nisse Grankvist, který po ní vystřelil, se netrefil.**

Cora přestala rychle štěkat, protože **dostala kosti, které zbyly od přípravy guláše.**

Pellemu se moc líbí verše „Kdybych měl křídla z ranních červánků, postavil bych si dům až u samého moře...“, protože **mu připomínají jeho milovaný Snickargården.**

31 – Ale ne, Pelle, svět není ostrov bolesti str. 232–239

Doplňuj chybějící slova. Nabídka (Operace, 200, 167, 80, Vesterman, pětadvacetník, koberce, vodu, lávky, hostům, lodí, jahodiště, puchýře)

Aby se už konečně vyřešily problémy s Vestermanem, začala **Operace** Mojžíš. **Vesterman** chtěl, aby mu děti za Mojžíše zaplatily **200** korun. Sám Vesterman posměšně přispěl **pětadvacetník**. Děti plety **jahodiště**, nosily **vodu**, odčerpávaly vodu z **lodí**, dehtovaly **lávky** a nosily batohy letním **hostům**. Freddy měla **puchýře**, protože celé odpoledne klepala **koberce**. Když Nisse přepočítal peníze, zjistil, že se vybralo **167** korun a **80** ørů. I když se Vesterman styděl, nakonec si vybrané peníze vzal a tuleně byl opravdu Pelleho.

32 – Ale ne, Pelle, svět není ostrov bolesti str. 239–242

Kdo co dostal? Spojuj!

Mojžíš dostal	_____	svobodu.
Pelle dostal	_____	spoustu pus.
Petter dostal	_____	psa Jumjuma.

33 – Jak Tjorven ke třem korunám přišla str. 243–259

Vyber to vyprávění, které nejlépe vystihuje, co se v této kapitole událo. Zřetelně jej označ.

Ději nejlépe odpovídá vyprávění číslo 3.

35 – Domov až u samého moře str. 274–276

Proč se Snickargården jmenuje Snickargården?

Opavdu je to truhlářův dům.

Proč se tatínek Melker zajímal o to, zda byl postaven v roce 1907, nebo 1908?

Protože si ve svém vybájeném vyprávění na straně 21 vymyslel rok 1908 a zřejmě ho překvapilo, že se tak pěkně trefil.